

SCHOLA CANTORUM

KAROLUS MAGNUS

22 augustus 2023

NIEUWSBRIEF

In deze tweede Nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen:

1. Van Vriendencontact naar Nieuwsbrief

Onze komende optredens

2. Gebroeders van Lymborch: viering in de Stevenskerk op zondag 10 september
3. Mariavespers: zondag 29 oktober in de kerk van de H. Antonius Abt

Terugblik

4. Lustrumviering van 1 juli
5. Karolus Magnus nu officieel cultureel erfgoed

En verder

6. Ons Vluchtelingenproject in wording
7. Lustrumaanbod boeken en CD's nog steeds geldig!
8. Contact met de Schola

Secretariaat: Hindestraat 11 • 6531 KG • Nijmegen
Tel. 024 - 3540264 • email hhjennema@hotmail.com
Website www.karolus-magnus.nl

1. Van Vriendencontact naar Nieuwsbrief

Vijftien jaar lang had de Schola een eigen periodiek: het **Vriendencontact** dat tweemaal per jaar verscheen. Aanvankelijk kwam het alleen op papier uit; later óók digitaal. In het Vriendencontact werd het wel en wee van de Schola uitvoerig beschreven.

Als opvolger van het Vriendencontact hebben wij in juni onze eerste **Nieuwsbrief** gepresenteerd. Voor deze koerswijziging in onze communicatie met onze achterban bestaan verschillende redenen.

- a. De achterban is flink gegroeid. Zij bestaat allang niet meer alleen uit Vrienden en donateurs. Ook onze klanten die boeken of CD's bestellen, onze opdrachtgevers, onze 'hulptroepen', onze oud-leden, belangstellenden en personen en instellingen die zich met het gregoriaans bezighouden behoren daartoe. Hen allen willen wij tijdig en adequaat informeren over onze activiteiten.
- b. Een verschijningsfrequentie van tweemaal per jaar is te laag. Met vier tot zes Nieuwsbrieven per jaar denken wij u goed, tijdig en volledig te kunnen informeren.
- c. De Nieuwsbrief wordt uitsluitend digitaal verspreid. Alleen bij uitzondering, op speciaal verzoek en als het postadres bij ons bekend is, verzenden we de Nieuwsbrief per gewone post.
- d. We hebben een mooie en actuele website. Veel achtergrondinformatie vindt u op www.karolus-magnus.nl. In de Nieuwsbrief zult u links aantreffen die u direct naar het betreffende onderdeel op de website brengen. Zo blijft de Nieuwsbrief zelf *lean & mean*.

Onze derde Nieuwsbrief verschijnt rond 20 oktober. Hierin leest u meer over onze optredens in de advents- en Kersttijd.

2. Gebroeders van Lymborch: viering in de Stevenskerk op zondag 10 september

Deze oecumenische viering is een initiatief van Stichting Vlegel (Hubert Hendriks). Het is een samenwerkingsproject van de Stevenskerk, de Stadskerk en de Gebroeders van Lymborch.

De viering heeft dit keer een bijzonder karakter. We sluiten de viering van 750 jaar Stevenskerk af. Aanvang 10:00 uur.

Hierboven ziet u een schilderwerk uit **Les Très Riches Heures du duc de Berry** (*De zeer rijke uren van de hertog van Berry*): een rijk geïllustreerd getijdenboek, besteld rond 1410 door Jan van Berry en gedeeltelijk vervaardigd door de befaamde miniatuurschilders de Gebroeders van Lymborch.

3. Mariavespers: 29 oktober

De Mariavespers worden op zondag 29 oktober uitgevoerd in de kerk van de H. Antonius Abt aan de Dennenstraat 121 te Nijmegen. Aanvang 16:00 uur. Deze uitvoering is wederom een coproductie van de Schola Cantorum Karolus Magnus en het Gregoriaans Koor Dukenburg.

Al eerder dit jaar, op zondagmorgen 21 mei, zongen een zestal zangers van Karolus Magnus samen met een zestal zangers van Gregoriaans Koor Dukenburg, beide koren onder leiding van dirigent Stan Hollaardt, de Mariavespers voor zo'n 60 aanwezigen. Dat was in de Molenstraatkerk. Ditmaal is de plaats van uitvoering de Neerbosse kerk van de heilige Antonius Abt. Een bijzondere kerk.

De **Antonius Abtkerk** werd in 1874 ontworpen door P.J.H. Cuypers en dateert uit 1879-1880. Het is een neogotische driebeukige hallenkerk. Het is een herinterpretatie van het Haagse hallentype, waarbij de zijbeuken gedekt zijn met steekkappen. Bij deze kerk is het een reeks van acht aansluitende kappen, waarvan de laatste, bij het koor, iets langer is dan de andere. De gebroken lijnen van de lange reeks kappen aan de buitenzijde contrasteren met de ruimtewerking in het interieur.

Onder de zestig meter hoge westtoren met achtkantige spits tussen voer topgevels bevindt zich een Mariakapel. In de kerk bevindt zich een 16e-eeuws kruisbeeld uit Kalkar. De fraaie kruiswegstaties zijn geschilderd door de bekende Nijmeegse Kunstschilder Dorus Arts (Nijmegen 1901-Montreal 1961). Voor de verschillende staties hebben destijds parochianen geposeerd. De staties zijn op koper geschilderd en gerestaureerd.

4. Lustrumviering van 1 juli

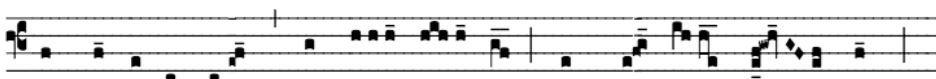
Dit jaar 2023 viert de Schola haar zevende lustrum. In 1988 verenigden dirigenten van gregoriaanse koren uit Nijmegen en omgeving zich met de bedoeling om samen een modelkoor te vormen en de verworvenheden van het gerestaureerde gregoriaans te gaan uitdragen.

Inmiddels bestaat de Schola met haar 17 zangers en dirigent 35 jaar. Op zaterdag 1 juli hebben we ons jubileumconcert gegeven in de Molenstraatkerk te Nijmegen. Voor dat concert was iedereen uitgenodigd die het gregoriaans een warm hart toedraagt of er kennis mee wil maken.

Als openingszang zongen we het krachtige Introitus **Terribilis est locus iste** uit de Mis van Kerkwijding:

Gen. 28, 17

(IN. II)

Ter- rí- bi- lis est lo- cus i- ste: hic do-mus De- i est,

The image shows a musical staff with a single melodic line. The notes are mostly quarter and eighth notes, with some rests. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The text '(IN. II)' is on the left, and 'Gen. 28, 17' is on the right.

Het programma bevatte de hoogtepunten van de afgelopen 35 jaar. De meeste daarvan vindt u terug op onze CD's (zie ook punt 7: ons lustrumaanbod).

De Schola kijkt met trots naar wat in de voorbije decennia is gepresteerd. Maar we kijken ook naar de toekomst. Die toekomst krijgt extra kleur nu de schola en alles waar zij voor staat is bijgeschreven in de Inventaris van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. Die officiële bijschrijving vond plaats tijdens het concert.

Genoemd kenniscentrum is een uitvoeringsorgaan dat in Nederland werkzaam is in het kader van het ook door Nederland in 2012 ondertekende UNESCO-verdrag over de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed. En ook die bijschrijving heeft de schola op 1 juli gevierd. Met velen van u. We mochten ons verheugen in een grote belangstelling van meer dan 200 toehoorders.

Na afloop van het concert was er een drukbezochte receptie in de Molenstraatkerk, waarbij velen het glas met ons hieven. Een aantal bezoekers waagde de gok en kocht een schola-verrassingspakket met daarin enkele CD's en een boek, voor de speciale lustrumprijs van € 5 of € 10. Daarna trokken de zangers en hun dirigent zich met hun partners terug in Lent, om bij restaurant Stroom gezellig samen te dineren.

5. Karolus Magnus nu officieel cultureel erfgoed

De gregoriaanse zang is een kostbaar cultureel, spiritueel en liturgisch erfgoed. En om dat erfgoed te bewaren moet het gezongen worden, en wel zoals het ooit bedoeld was. Gedreven door die ambitie heeft de Schola zich sinds 1988 met volharding ingezet voor het behoud en het uitdragen van die oude eenstemmige, liturgische zang. In een tijd waarin de Kerk afstand nam van het gregoriaans heeft de Schola de schoonheid van die zang, soms tegen de verdrukking in, steeds laten horen. En met succes. Talrijk zijn de optredens in stad en land, in binnen- en buitenland. De gregoriaanse zang – veelal een muzikale begeleiding en reflectie op een psalmtekst – beroert mensen, ook vandaag, zowel ouderen als jongeren.

In die 35 jaar is de schola met haar tijd meegegroeid. Meer en meer heeft de schola het gregoriaans buiten de kerk gebracht, andere locaties gezocht – de boomgaard, de stationshal, het museum: locaties waar zich een ander publiek bevond. Maar meer nog zocht de schola naar manieren om die oude zang naar de actualiteit te halen. Door eigentijdse thema's te verbinden met oude gezangen. Juist omdat die oude gezangen algemeen menselijke gedachten en gevoelens vertolken. Het geweld tegen vrouwen, de coronapandemie en de vluchteling (zie punt 6) hebben de Schola geïnspireerd tot engagement en vernieuwing van het programma.

Op de weg naar het behoud van het gregoriaans erfgoed is nu een grote stap gezet. De Schola is met al haar activiteiten bijgeschreven in de Inventaris van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. Daar is veel werk aan voorafgegaan. Om als erfgoedgemeenschap te kunnen toetreden moet men eerst worden uitgenodigd. Vervolgens moet een borgingsplan worden opgesteld dat beschrijft wat men precies doet en hoe men het erfgoed voor de toekomst wil veiligstellen. Dan wordt het borgingsplan door een onafhankelijke commissie getoetst. Bij een positief advies vindt tenslotte de bijschrijving plaats.

Voor de opstelling van het borgingsplan hebben met name Scholavorzitter Gerard Pieters en oud-secretaris Jos Verhagen zich bijzonder ingespannen. Het resultaat is een fraai geïllustreerde brochure **“Gregoriaanse zang, stilte en beroering”**, waarin de activiteiten van de Schola, haar inspanningen om het erfgoed door te geven aan volgende generaties, alsmede de sterke en zwakke punten daarbij haarscherp worden beschreven. Voor belangstellenden is de brochure te verkrijgen bij onze secretaris Edo Fennema.

6. Ons Vluchtelingenproject in wording

Met het Vluchtelingenproject gaat een lang gekoesterde wens in vervulling. Jaren geleden reeds sprak ik erover met Jacques Janssen z.g. Hij vond het een prachtig onderwerp, dat hoogst actueel is. Maar verder dan een paar lijnen uitzetten kwamen we toen niet vanwege de baaierd aan mogelijkheden en de drukte die we hadden met het project 'The martyred Virgins'. En vooral was de vraag: hoe moet zo'n programma gestalte krijgen?

Intussen heb ik een format ontwikkeld, namelijk het format van de Vespers waarin een geheel van gezangen, lezingen en wat dies meer zij, gegoten is. Alhoewel, dat format is niet in beton gegoten. Veeleer kunnen er keuzes gemaakt worden uit gezangen en teksten al naargelang de locatie en het auditorium.

Laat ik met een voorbeeld komen. We bevinden ons in een azc. Geen kerk, geen kloosterachtige omgeving, geen theater. Voor me zie ik een publiek dat voornamelijk bestaat uit asielzoekers. Het programma gaat over hen. Ligt het niet voor de hand hun ervaringen te laten meespreken! Enigen onder hen hebben tekeningen en schilderijen gemaakt van een barre tocht over zee, waarbij ze de Ark van Noach uitgebeeld hebben. Een gevluchte Syriër leest het betreffende verhaal uit Genesis 7. Gevolgd door een moslim(a) die een aantal passages voorleest uit de koran (bv. uit Soera 7), waarin Noach voorgesteld wordt als profeet. En kennen we niet het verhaal van de uittocht uit Egypte door de Rode zee naar het Beloofde land: 'In exitu Israel de Aegypto' (psalm 113)?

Trouwens, dat zingt Karolus Magnus altijd bij het 'In paradisum', aan het eind van een uitvaartdienst als de overledene wordt uitgeleid naar het hiernamaals.

Een litanie van de vluchteling ontbreekt niet in het programma. Die moet nog wel vertaald worden in de vele talen van de toehoorders.

Stan Hollaardt, dirigent

7. Lustrumaanbod boeken en CD's nog steeds geldig!

Het hele jaar 2023 kunt u onze boeken en CD's aanschaffen voor de speciale lustrumprijzen. Dat zijn dezelfde prijzen die golden tijdens de receptie na afloop van het lustrumconcert. Op <https://www.karolus-magnus.nl/bestelling-cd-of-boek/> kunt u uw keuze kenbaar maken. Hieronder staat het overzicht van ons aanbod.

Boeken

Hoogtepunten uit de gregoriaanse traditie, een liturgisch en historisch perspectief. Tweede druk. Auteur: Augustinus Hollaardt O.P.
Lustrumprijs: € 15,--

Lebuinus herontdekt. Een bezongen heilige. Auteurs: Stan Hollaardt en Gerard Pieters. Lustrumprijs: € 5,--

De restauratie van het gregoriaans, een gebed zonder end. Auteur: Jacques Janssen. Lustrumprijs: € 49,50

Lustrumpakket klein (3 CD's): € 5,--
Lustrumpakket middel (3 CD's en een boek): € 7,50
Lustrumpakket groot (4 CD's): € 10,--

Losse CD's

900 jaar Norbertijnen, eeuwfeest in coronatijd. Lustrumprijs: € 2,--
Metten van Sint Lebuinus. Lustrumprijs: € 1,--
The Martyred Virgins. Lustrumprijs: € 5,--
Imago Christi. Lustrumprijs: € 1,--
La Divina Commedia Gregoriana. Lustrumprijs: € 10,--
Media Vita. Lustrumprijs: € 4,--
O Virgo Mater. Lustrumprijs: € 5,--

Genoemde prijzen zijn exclusief verzendkosten.

8. Contact met de Schola

De Schola onderhoudt de contacten met haar relaties door 4 tot 6 keer per jaar een **Nieuwsbrief** uit te brengen. Hiermee informeren we u over onze activiteiten. De nadruk ligt daarbij op de nabije toekomst. Wat, wanneer en waar gaan we zingen? Ook blikken we kort terug op de activiteiten die achter ons liggen.

De schola beheert en onderhoudt hiertoe een bestand van **persoonsgegevens**, in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van 25 mei 2018. Meer over de wijze waarop wij met persoonsgegevens omgaan vindt u op onze website www.karolus-magnus.nl.

Als relatie bent u voor ons belangrijk, zo niet onmisbaar om onze doelstelling te bereiken: het behoud en de verdere verspreiding van het cultureel erfgoed, onze gregoriaanse zang. U werkt aan die doelstelling mee door ons te **ondersteunen** als donateur, door onze optredens te bezoeken, door onze boeken en cd's te kopen (dat kan heel eenvoudig via onze website), of door op enigerlei wijze met ons samen te werken. Daarom sturen wij u onze Nieuwsbrief. Mocht u deze niet langer willen ontvangen, dan volstaat een e-mail met de woorden 'stop Nieuwsbrief' aan het e-mail-adres van onze secretaris Edo Fennema: hhjfennema@hotmail.com.

Zoals wij onze donateurs vorig jaar al hebben gemeld is automatische incasso van donaties niet langer mogelijk. Voor u en ons is het 't gemakkelijkst als u bij uw bank een **periodieke overboeking** regelt. U maakt daarmee een bedrag aan ons over, zo veel en zo vaak als u zelf wilt, en kunt die betaling op elk door u gewenst moment weer stopzetten. Met uw donatie helpt u het gregoriaans in stand en in leven te houden en door te geven aan volgende generaties.

Het bankrekeningnummer van de Schola (IBAN) is NL90 TRIO 0320 4159 96, ten name van Schola Cantorum Karolus Magnus.

André Weel
penningmeester

Secretariaat: Hindestraat 11 • 6531 KG • Nijmegen
Tel. 024 - 3540264 • email hhjfennema@hotmail.com
Website www.karolus-magnus.nl